

TRAKTAT

o przyjaźni i solidarności między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Francuską,

sporządzony w Paryżu dnia 9 kwietnia 1991 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 9 kwietnia 1991 r. został sporządzony w Paryżu Traktat o przyjaźni i solidarności między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Francuską w następującym brzmieniu:

TRAKTAT

**o przyjaźni i solidarności
między Rzeczpospolitą Polską
a Republiką Francuską**

Rzeczpospolita Polska i Republika Francuska

— pragnąc rozwijać tradycyjne między nimi stosunki przyjaźni i umacniać współpracę w dziedzinie polityki, gospodarki i kultury,

— potwierdzając przywiązanie do wartości demokracji, wolności i sprawiedliwości, a także wolę zapewnienia skutecznego ich przestrzegania,

— świadome tego, iż przyszłość stosunków między obydwooma państwami jest nierozzerwalnie związana z umacnianiem pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w Europie,

— wierne swoim zobowiązaniom wynikającym z prawa międzynarodowego, a szczególnie z Karty Narodów Zjednoczonych,

— potwierdzając zobowiązania, pod jakimi się podpisały w ramach Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, oraz świadome wagi decyzji przyjętych podczas spotkania w Paryżu szefów państw i rządów KBWE,

— przekonane o konieczności umocnienia solidarności europejskiej,

— biorąc pod uwagę kompetencje Wspólnot Europejskich i zważywszy, że są one zasadniczym elementem solidarności europejskiej oraz że ich umocnienie gospodarcze, finansowe i polityczne jest sprawą pierwszej wagi dla przyszłości Europy i świata,

— przekonane, że rozwój bezpośrednich kontaktów między obywatelami obydwu państw przyczynia się w sposób zasadniczy do zrozumienia, współpracy i przyjaźni między obydwojema narodami,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

1. Rzeczpospolita Polska i Republika Francuska zobowiązują się do umacniania porozumienia, solidarności i przyjaźni między narodami obu krajów. Będą one sprzyjać pogłębianiu współpracy między nimi w duchu wzajemnego zrozumienia, poszanowania i zaufania.

2. Strony organizują swoją współpracę zwłaszcza poprzez sieć dwustronnych kontaktów pozwalających, na różnych szczeblach, na uzgadnianie i koordynację wspólnych działań.

3. Strony będą zawierały, w razie potrzeby, inne umowy i porozumienia w celu wprowadzenia w życie postanowień niniejszego traktatu.

Artykuł 2

1. Rzeczpospolita Polska i Republika Francuska współuczestniczą w budowie Europy pokojowej i solidarnej; w tym celu rozwijają współpracę polityczną zarówno na płaszczyźnie dwustronnej, jak i wielostronnej.

2. Strony działają na rzecz jedności Europy, aby rozwijała się ona ku wspólnocie prawa i demokracji, mogącej przybrać formę konfederacji.

3. Republika Francuska zobowiązuje się sprzyjać rozwojowi ścisłych stosunków między Rzeczpospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi.

Popiera ona zawarcie, jak najszybciej, umowy o stowarzyszeniu między Rzeczpospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi.

Uważa ona za pozytywną perspektywę przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Wspólnot Europejskich, gdy spełnione zostaną wymagane warunki.

4. Zobowiązania, pod jakimi podpisała się Republika Francuska w polsko-francuskich umowach dwustronnych, respektują kompetencje Wspólnot Europejskich i postanowienia uchwalone przez ich instytucje.

Artykuł 3

Strony współdziałają na rzecz utrzymania pokoju i umocnienia bezpieczeństwa w Europie. W ramach Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie działają one na rzecz zwiększenia stabilności na naszym kontynencie i kontynuacji zrównoważonego procesu rozbrojenia konwencjonalnego oraz zwiększenia zaufania. Współpracują one nad utworzeniem instytucjonalnych struktur mogących zwiększać skuteczność procesu KBWE.

Artykuł 4

1. Zgodnie z artykułem 1 ustęp 2 niniejszego traktatu, Rzeczpospolita Polska i Republika Francuska wprowadzają mechanizm regularnych konsultacji w sprawach dwustronnych, na temat istotnych problemów międzynarodowych, w szczególności na temat zasadniczych spraw dotyczących bezpieczeństwa i rozbrojenia w Europie, a także w kwestii budowy Europy, w tym w sprawie stosunków między Polską a Wspólnotami Europejskimi.

W tym celu za porozumieniem Stron będą organizowane spotkania na najwyższym szczeblu, a ministrowie spraw zagranicznych będą się spotykać przynajmniej raz do roku.

Konsultacje między odpowiedzialnymi za współpracę kompetentnymi ministrami odbywać się będą co roku.

Robocze spotkania przedstawicieli obu ministerstw spraw zagranicznych będą się odbywać co najmniej dwa razy do roku.

2. W przypadku gdyby w Europie powstała sytuacja, która według jednej ze Stron stwarzałaaby zagrożenie dla pokoju, naruszenie pokoju lub podważałaaby jej zasadnicze interesy bezpieczeństwa, Strona ta może zwrócić się do drugiej Strony z prośbą o bezwzględne odbycie między nimi konsultacji na ten temat. Strony będą usilnie starały się przyjąć wspólne stanowisko na temat sposobów przewyżczenia takiej sytuacji.

Artykuł 5

1. Rzeczpospolita Polska i Republika Francuska sprzyjają rozwojowi stosunków gospodarczych i finansowych między nimi i nadają im charakter priorytetowy w ramach ich dwustronnej współpracy oraz w perspektywie budowy solidarnej Europy.

2. Strony przyczyniają się do ustanowienia bezpośrednich więzi współpracy między podmiotami gospodarczymi obu krajów. Rozwijają one swą współpracę zwłaszcza w dziedzinach zarządzania gospodarczego, kształcenia kadr i techników oraz wprowadzania mechanizmów gospodarki rynkowej.

W tym celu Republika Francuska zobowiązuje się w szczególności kontynuować już przedsięwzięte w tym kierunku działania.

3. Strony rozwijają ścisłą współpracę w dziedzinach, które mają szczególne znaczenie dla ich przyszłości, również w perspektywie tworzenia jednolitego organizmu europejskiego, szczególnie w następujących dziedzinach:

- telekomunikacja,
- transport i infrastruktura,
- ochrona środowiska,
- przemysł,
- energetyka,
- rozwój rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego,
- ochrona zdrowia,
- współpraca administracyjna i współpraca zdecentralizowana,
- środki audiowizualne i komunikowanie się.

4. Każda ze Stron stara się na swym terytorium poprawić warunki działalności przedsiębiorstw kraju partnera, w szczególności w dziedzinie bezpośrednich inwestycji i ochrony zainwestowanego kapitału. Strony współdziałają na rzecz zwiększenia udziału kapitału francuskiego inwestowanego

w polską gospodarkę. Szczególną uwagą darzą one projekty współpracy dotyczące małych i średnich przedsiębiorstw. Rzeczpospolita Polska będzie czynić tak, aby pożyczki rządu francuskiego były w pełni wykorzystane dla inwestycji na jej terytorium. Strony sprzyjają rozwojowi instytucji finansowych w Polsce, odwołując się w szczególności do doświadczeń francuskich.

5. Strony sprzyjają ustanowieniu ścisłej współpracy między, z jednej strony, Rzeczpospolitą Polską a, z drugiej strony, międzynarodowymi instytucjami gospodarczymi i organizacjami finansowymi. Strony będą ściśle współpracować w ramach Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju.

6. Republika Francuska popiera wysiłki mające przynieść rozwiązanie problemu polskiego zadłużenia we właściwych gremiach.

Artykuł 6

1. Rzeczpospolita Polska i Republika Francuska w oparciu o dziedzictwo wspólnej kultury i wartości umacniają swoją współpracę w dziedzinach nauki, techniki, kształcenia i kultury. W tym celu uruchomią one, w razie potrzeby, odpowiednie mechanizmy instytucjonalne.

2. W tych samych dziedzinach Strony ułatwiają współpracę między organizacjami i instytucjami państwowymi oraz pozarządowymi, a także między osobami prywatnymi.

3. Każda ze Stron stara się, aby jej ludność lepiej mogła poznać osiągnięcia naukowe, techniczne i kulturalne drugiej Strony, i w tym celu ułatwia rozpowszechnianie książek i prasy kraju partnera.

4. Strony udzielają priorytetowego poparcia działalności naukowej leżącej w sferze wspólnych zainteresowań, współbrzmiącej z programami Wspólnotowymi, oraz działalności kulturalnej dającej się włączyć do europejskiej przestrzeni kulturalnej.

5. Strony popierają rozwój nauki języka francuskiego w Polsce i języka polskiego we Francji w ramach szkół, uczelni oraz poza systemem szkolnym.

6. Aby zapewnić lepsze zrozumienie między narodami polskim i francuskim, Strony rozwiną swoją współpracę w dziedzinie środków masowego przekazu.

Artykuł 7

Rzeczpospolita Polska i Republika Francuska, świadome znaczenia ochrony środowiska, współpracują ściśle w tej dziedzinie. Rozszerzą one tę współpracę w zależności od potrzeb.

Artykuł 8

1. W celu realizacji niniejszego traktatu Rzeczpospolita Polska i Republika Francuska będą się konsultować w sprawie programów dotyczących poszczególnych dziedzin ich współpracy.

2. Programy te uściślą przewidziane działania, a także zasady, warunki i kalendarz, według których będą one prowadzone.

3. Realizacja poszczególnych programów będzie przedmiotem okresowej oceny dokonywanej przez kompetentnych przedstawicieli Stron.

Artykuł 9

1. Rzeczpospolita Polska i Republika Francuska sprzyjają współpracy między parlamentami i parlamentarzystami obu krajów.

2. Strony popierają kontakty bezpośrednie i ustanowienie współpracy między społecznościami lokalnymi obu krajów w odniesieniu do celów określonych niniejszym traktatem.

3. Strony ułatwiają także współpracę między organizacjami politycznymi, społecznymi i związkowymi obu krajów.

Artykuł 10

1. Rzeczpospolita Polska i Republika Francuska popierają osobiste kontakty obywateli obydwu państw, szczególnie wymianę osobową młodych Polaków i młodych Francuzów.

2. W tym celu Strony stworzą stosowne warunki dla swobodnego przemieszczania się swych obywateli między obydwojma krajami. Każda ze Stron rozważy możliwość zniesienia obowiązku wizowego dla obywateli drugiej Strony.

Artykuł 11

Postanowienia niniejszego traktatu w niczym nie naruszają zobowiązań Stron wobec państw trzecich i nie są skierowane przeciwko żadnemu z nich.

Artykuł 12

1. Niniejszy traktat podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

2. Traktat niniejszy jest zawarty na okres dziesięciu lat. Jego ważność będzie przedłużana automatycznie na okresy pięcioletnie, o ile jedna ze Stron nie powiadomi drugiej Strony, pisemnie i przynajmniej na rok przed wygaśnięciem kolejnego okresu ważności, o swojej decyzji wypowiedzenia traktatu.

Na dowód czego niniejszy traktat podpisali Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Prezydent Republiki Francuskiej.

Sporządzono w Paryżu dnia 9 kwietnia 1991 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i francuskim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

Za
Rzeczpospolitą Polską
Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej
L. Wałęsa

Prezes Rady Ministrów
Rzeczypospolitej Polskiej
J. K. Bielecki

Minister
Spraw Zagranicznych
Rzeczypospolitej Polskiej
K. Skubiszewski

Za
Republikę Francuską
Prezydent
Republiki Francuskiej
F. Mitterrand

Premier
Republiki Francuskiej
M. Rocard

Minister Stanu,
Minister Spraw Zagranicznych
Republiki Francuskiej
R. Dumas

Po zaznajomieniu się z powyższym traktatem w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- został on uznany za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych,
- jest przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony,
- będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 31 lipca 1991 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*